

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 194

van **FREYA VAN DEN BOSSCHE**

datum: 16 december 2014

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Jeugdinstellingen - Seksueel misbruik

In Nederland werd onder leiding van prof. L. Alink (Universiteit Leiden) een belangwekkend onderzoek gepubliceerd naar de prevalentie van seksueel misbruik in de Nederlandse jeugdzorg. Uit dat onderzoek bleek dat in de Nederlandse jeugdzorg seksueel misbruik ruim vier keer vaker voorkomt dan bij de rest van de Nederlandse jeugd. Dat zijn schokkende cijfers, die ingrijpen noodzaken. Het lijkt dan ook bijzonder nuttig om ook in Vlaanderen dergelijk onderzoek naar de prevalentie en oorzaken van seksueel misbruik te voeren.

1. Plant de minister een dergelijk grondig onderzoek te bestellen en te financieren?
2. Over welke cijfers met betrekking tot seksueel misbruik in de jeugdzorg beschikt de minister nu al? Kan hij aparte cijfers geven voor de diverse instellingen en jeugddetentiecentra, en hun evolutie de voorbije jaren?
3. Welk preventiebeleid ten aanzien van seksueel misbruik in gemeenschapsinstellingen in de jeugdzorg en jeugddetentiecentra voert Vlaanderen?
4. Hoe worden klachten over seksueel misbruik binnen gemeenschapsinstellingen en jeugddetentiecentra op dit moment geregistreerd en behandeld?
5. Hoeveel dossiers over seksueel misbruik binnen gemeenschapsinstellingen en jeugddetentiecentra werden het afgelopen jaar overgemaakt aan het parket? Hoe evolueerde dit de afgelopen tien jaar? Welk gevolg werd telkens gegeven aan de dossiers?

ANTWOORD

op vraag nr. 194 van 16 december 2014

van **FREYA VAN DEN BOSSCHE**

1. Momenteel zijn er geen plannen om een dergelijk onderzoek te financieren.
2. Voor wat de private voorzieningen van Jongerenwelzijn betreft, is er met de wijziging van 14 februari 2014 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand een bijkomende erkenningsvoorwaarde in de regelgeving ingeschreven die bepaalt dat deze organisaties moeten beschikken over procedures inzake het voorkomen van en omgaan met situaties van grensoverschrijdend gedrag en dat dergelijke situaties steeds aan de administratie gemeld moeten worden. Een soortgelijke bepaling is eveneens van toepassing op de vergunde diensten voor pleegzorg. In 2014 ontving Jongerenwelzijn veertien meldingen van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Vijf meldingen betroffen situaties waarbij het incident zich buiten de voorziening voordeed (context, netwerk,...). Zes meldingen hadden betrekking op situaties tussen minderjarigen. We moeten hierbij opmerken dat de definitie van overschrijdend gedrag ruim geïnterpreteerd werd en dat bv. ook het tonen van ongepast fotomateriaal ook gemeld wordt. Twee meldingen situeren zich in de pleegzorgcontext. Uit de opvolging door Jongerenwelzijn en Zorginspectie blijkt dat de betrokken organisaties steeds zorgzaam met de situaties omgingen (inschakelen van geschikte instanties zoals vertrouwenscentra kindermishandeling, inlichten van ouders, werken rond herstel,...).
3. De publieke jeugdinstituten voorzien een aantal infrastructurele en technopreventieve maatregelen die de veiligheid van personeel en minderjarigen beogen: sleutel- en toegangsbeheer, automatische poorten, camerabewaking, zelfsluitende toegangen, sasfuncties, automatisch oproepsysteem voor crisissituaties, identiteitscontroles, voorafgaande toestemming voor bezoek, etc. Deze maatregelen zitten in richtlijnen en procedures vervat. Personeelsleden engageren zich bij aanwerving tot het respecteren van een deontologische code waarin expliciet aandacht is voor een integere werkhouding en waarin het personeelslid gewezen wordt op zijn hulpverlenings- en meldingsplicht in gevaarsituaties of gevallen van misbruik. Personeelsleden worden jaarlijks op de naleving van deze code geëvalueerd. Veiligheid van jongeren en personeel en een professionele basishouding van de begeleiders is met andere woorden een belangrijk thema in deze context.
4. Klachten over seksueel misbruik worden net zoals alle andere klachten over de diensten van het agentschap Jongerenwelzijn op een eenvormige manier geregistreerd. Wanneer een ouder of jongere een klacht wil formuleren kan hij rechtstreeks JO-lijn contacteren, hetzij schriftelijk hetzij telefonisch. Indien de klacht bij de directie terecht komt, verwijst deze de betrokkenen door naar JO-lijn. Klachten waardoor een vermoeden ontstaat van mishandeling of misbruik door een personeelslid van Jongerenwelzijn worden door JO-lijn sneller behandeld. In gevaarsituaties kunnen door JO-lijn ook extra onderzoeksacties ondernomen worden. Het voeren van dit onderzoek verhindert niet dat een gerechtelijk onderzoek kan worden opgestart. In dat geval zal JO-lijn zelf geen onderzoek (meer) voeren.

5. Er zijn ons geen dossiers bekend over seksueel misbruik in de gemeenschapsinstellingen en jeugddetentiecentra die werden overgemaakt aan het parket.